
Identificació de l'expedient

Assumpte:

Informe relatiu als riscos de protecció civil referent a l'aprovació del Projecte executiu de la Via Verda de Collegats al terme municipal de La Pobla de Segur.

Demanda de l'informe:

Serveis Territorials del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica a Girona
Número de TEU: 2024 / 084017 / P

Registre d'entrada:

Per TEI, número FUE-2024-04010966
Data: 06/08/2024

Fets i antecedents

En data 6 d'agost del 2024 entra al Departament d'Interior i Seguretat Pública (registre d'entrada FUE-2024-04010966) l'escrit dels Serveis Territorials del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica a Girona on se sol·licita l'emissió de les consideracions de la Direcció General de Protecció Civil (DGPC en endavant) en relació amb els riscos que afecten el Projecte executiu de la Via Verda de Collegats al terme municipal de La Pobla de Segur.

La documentació del planejament es troba disponible a la web de "Tramitació Electrònica d'Urbanisme" (TEU) del Departament de Territori amb el número 2024 / 084017 / P.

L'objectiu principal del projecte és la construcció d'un carril bici i senda de vianants entre el municipi de La Pobla de Segur i Gerri de Sal. Aquest carril bici dona continuïtat al carril bici existent entre La Pobla de Segur i Tremp.

La via verda queda dividida en 3 àmbits:

- 1) Àmbit 1: recorregut entre els dos accessos al túnel de carretera més a prop de la Font de la Figuereta.
- 2) Àmbit 2: entre l'accés nord del túnel a prop de la font de la Figuereta i l'accés sud del túnel a prop de l'àrea de descans de les Morrerres.
- 3) Àmbit 3: entre els dos accessos del túnel de carretera més a prop del l'àrea de descans de les Morrerres.

Els àmbits 1 i 3 aprofitaran les calçades existents de l'antiga carretera N-260 en els trams coincidents en els quals no es farà cap actuació. A l'àmbit 2, l'àmbit en què no existeix una plataforma adequada per a la circulació de bicicletes, es preveu la construcció d'una plataforma paral·lela a la carretera i a la Noguera Pallaresa.

Figura 1. Ortofoto dels àmbits de la via verda (Font: Figura 1 de la Memòria)

Fonaments de dret

- Article 132.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.
- Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya, en concret els articles 13 i 14.
- Llei 6/2009, de 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes.
- Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.
- Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.
- Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme.
- [Resolució IRP/971/2010, de 31 de març](#), per la qual es dóna publicitat als criteris per a l'elaboració dels informes referents al control de la implantació de nous elements vulnerables compatibles amb la gestió dels riscos de protecció civil (en endavant Resolució IRP).
- Resolució INT/2330/2013, de 29 d'octubre, del conseller d'Interior per la qual es deixa sense efecte l'apartat 1 i el punt 5 de l'annex A de la Resolució IRP/971/2010,

de 31 de març, referent al risc químic en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril.

- [Instrucció tècnica de la DGPC](#), de 2 d'abril de 2019, relativa a l'elaboració dels informes sobre les condicions mínimes que han de complir els nous desenvolupaments urbanístics a ubicar dins les zones identificades com de risc químic en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril (ITMP en endavant).

Anàlisi de riscos

A continuació es detalla l'anàlisi dels riscos per als quals s'imposen condicionants o limitacions als nous desenvolupaments. Les zones d'afectació sobre l'àmbit del planejament per a la resta de riscos de protecció civil es poden consultar al [Mapa de Protecció Civil de Catalunya](#).

1. Risc d'inundacions

El risc d'inundacions es troba desenvolupat al Pla especial d'emergències per inundacions de Catalunya INUNCAT, que entre d'altres aspectes, inclou a la seva anàlisi de risc l'estudi de les zones inundables de Catalunya i estableix els criteris que determinen si un municipi està obligat o recomanat a elaborar un Pla d'actuació municipal per aquest risc.

Així mateix, i en base al Pla INUNCAT, la Resolució IRP/971/2010, de 31 de març, per la qual es dona publicitat als criteris per a l'elaboració dels informes referents al control de la implantació de nous elements vulnerables compatibles amb la gestió dels riscos de protecció civil, estableix limitacions i/o condicionants a l'hora d'implantar nous elements vulnerables a l'interior de les zones inundables.

Definició de les zones d'afectació

Des de la DGPC i d'acord amb la Resolució IRP/971/2010, s'estableixen els criteris a aplicar en l'elaboració d'informes en relació amb la compatibilitat de la implantació de nous elements vulnerables amb la gestió del risc d'inundacions. Els criteris es fixen en base a les següents zones:

- Zones inundables per pluges excepcionals per a períodes de retorn de 50, 100, i 500 anys.
- Zones inundables per criteris geomorfològics (inclosos el cons de dejecció).

I en base a la possibilitat de gestió de l'emergència per garantir l'autoprotecció segons el temps de resposta disponible:

- Inundacions ràpides i sobtades (flash floods): associades a conques petites i especialment, a rieres i torrents.

Afectació a l'àmbit del planejament:

D'acord amb la cartografia d'inundabilitat disponible, l'àmbit del planejament es troba afectat per les zones inundables T100, T500 i zona de flux preferent associades al riu Noguera Pallaresa.

Segons les dades de què disposa la DGPC, el temps de trànsit associat al riu Noguera Pallaresa en el tram objecte del projecte és superior a 2 hores, per això es considera una inundació lenta segons el punt 5.2 de l'Annex C de la IRP/971/2010.

D'acord amb la cartografia disponible, l'àmbit del planejament es troba afectat per l'àrea susceptible de generar una dinàmica torrencial (ASDT) associada al Barranc de l'Infern. Aquesta ASDT correspon a un con de dejecció actiu als efectes d'aplicació dels criteris de la IRP/971/2010.

A la documentació no hi ha estudi d'inundabilitat però sí que es té en compte que l'àmbit és troba en una zona inundable: *"Atès que l'àmbit és una zona inundable en el període de retorn de 100 anys del Noguera Pallaresa, no es permet la construcció de cap estructura per motius de seguretat. A més la carretera fa de frontera de l'àmbit d'actuació. És per això que només es possible actuar entre l'espai lliure de la carretera i el límit del talús independentment de l'ample disponible."*

Així mateix, s'estableix la següent restricció: *"La restricció dins de l'àmbit d'actuació és de no instal·lar cap estructura sobre la zona inundable amb el període de retorn de 100 anys."*

D'acord amb la cartografia oficial, les zones de l'àmbit del planejament afectades per cada tipologia de zona inundable es troben representades a les figures 1 i 2 de l'annex del present informe, i es poden consultar a l'apartat de "Riscos i urbanisme" del [Mapa de Protecció Civil de Catalunya](#).

Limitacions i condicionants a les diferents zones d'afectació

Segons la Resolució IRP/971/2010, en les zones inundables amb un període de retorn de 50 o 100 anys no considerades ràpides, amb un període de retorn de 500 anys, s'estableix que les previsions d'implantació d'elements vulnerables (edificació residencial, edificis de pública concurrència o àmbits d'oci en general) resten supeditades a la previsió de mesures estructurals concretes que permetin garantir l'autoprotecció i que han de ser, com a mínim, les següents:

- A. Sistemes de drenatge específicament dissenyats pels cabals previstos o altres sistemes de mitigació o prevenció dels efectes de les inundacions.
- B. No construcció de baixos, garatges ni zones en general a cotes inferiors a la cota de carrer.
- C. Existència de, com a mínim, dues vies d'evacuació independents en els elements nous urbans unitaris previstos.

Els usos, condicionants i limitacions anteriors no són substitutius dels que en derivin de l'aplicació de la normativa d'aigües o dels que pugui establir l'organisme de conca competent en aplicació del Reial Decret 849/1986, d'11 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del Domini Públic Hidràulic, i posteriors modificacions, tant en zona de flux preferent (articles 9, 9 bis, 9 ter, 9 quàter) com en zona inundable de 500 anys de període de retorn (articles 14 i 14 bis).

Finalment, i pel que fa a l'adaptació al risc d'inundacions, es recomana seguir els criteris, consells i opcions constructives per a les noves edificacions i rehabilitació i millora dels

edificis ja construïts recollits a les diferents guies editades pel [Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico](#).

2. Risc químic en el transport de mercaderies perilloses (MP)

D'acord amb les dades de què disposa actualment la DGPC, l'àmbit del planejament no es troba dins de cap zona d'afectació per risc químic associat al transport de MP per a la qual la ITMP imposi limitacions ni condicionants.

3. Risc químic en establiments industrials

D'acord amb les dades de què disposa actualment la DGPC, l'àmbit del planejament no es troba dins de cap zona d'afectació per risc químic per a la qual la Resolució IRP imposi limitacions ni condicionants.

Conclusions

1. Les conclusions del present informe fan referència únicament als riscos de protecció civil inclosos a la Resolució IRP/971/2010 (inundacions, químic en establiments industrials i nuclear) i a la ITMP (transport de MP per carretera i ferrocarril).
2. No s'estableixen condicionants ni limitacions per als riscos químic en establiment industrial o risc químic en el transport de mercaderies perilloses.
3. Pel que fa al **risc d'inundacions**, els usos, condicionants i limitacions establerts en aquest informe no són substitutius dels que en derivin de l'aplicació de la normativa d'aigües o dels que pugui establir l'organisme de conca competent en aplicació del Reial Decret 849/1986, d'11 d'abril, pel que s'aprova el **Reglament del Domini Públic Hidràulic**, i posteriors modificacions, tant en zona de flux preferent (articles 9, 9 bis, 9 ter, 9 quàter) com en zona inundable de 500 anys de període de retorn (articles 14 i 14 bis).

Per altra banda, els desenvolupaments urbanístics i les previsions d'implantació de nous elements vulnerables a l'interior de zones inundables han de complir amb els condicionants especificats en el **punt 5.2 de l'Annex C de la IRP 971/2010** que es troben resumits en el punt 1 de l'apartat de l'anàlisi del risc del present informe.

D'acord amb la cartografia oficial, el traçat es troba afectat per les zones inundables de flux preferent, T100 i T500 associades al riu Noguera Pallaresa. Per tant, caldrà que l'organisme de conca corresponent, la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, determini amb exactitud les zones inundables de la via verda mitjançant un estudi d'inundabilitat o bé un informe emès a aquest efecte.

D'acord a les competències de la Direcció General de Protecció Civil en matèria de gestió i prevenció del risc i d'autoprotecció, i d'acord al que preveu el RDPH, la compatibilitat de la via verda amb els riscos de protecció civil passa per la implantació de les següents mesures de gestió del risc:

- Als trams de la via que travessin zones inundables i als punts o portes d'accés a aquests trams en zona inundable, caldrà implantar un sistema de senyalització que informi que el tram es troba en zona inundable i del perill que això implica. Aquesta senyalització ha d'incloure les instruccions a seguir en cas de riuada i indicar el sentit d'evacuació cap a una zona segura, així com la distància i el temps de marxa aproximat a la qual es troba aquesta zona.
 - Per no augmentar l'exposició dels usuaris al perill, cal evitar situar en zona de risc tant les portes d'accés a la via com les zones destinades a descans i aturada dels usuaris, com ara: miradors, zones d'estada o de repòs o àrees de pícnic i jocs.
 - En tractar-se d'una infraestructura, el disseny de la via ha de preveure que pot suportar els efectes de les inundacions sense patir danys estructurals greus, evitant en la mesura del possible la instal·lació de mobiliari (bancs, baranes o d'altres elements) que pugués ser arrossegat per una riuada.
 - Cal que el municipi elabori un Pla d'actuació municipal per inundacions (PAM) que inclogui la via com a element vulnerable davant del risc d'inundacions. Aquest Pla d'actuació municipal ha de preveure i establir les directrius per al tancament dels accessos i l'evacuació dels trams inundables de la via en episodis de risc.
4. De conformitat amb la IRP/971/2010 i la instrucció ITMP, les consideracions esmentades només seran aplicables sobre aquells àmbits que quedin dins de les zones d'afectació indicades per a cada risc, i no s'apliquen a les situacions existents o els desenvolupaments ja executats.

Vist i plau

La tècnica del Servei de Gestió del Risc
i Planificació

Cap del Servei de Gestió del Risc i Planificació

Vanessa Mula Cantero

Xavier Saenz de Buruaga Saelices

Annex. Cartografia. Figura 1. Afectació per risc d'inundacions.

Annex. Cartografia. Figura 2. Afectació per risc d'inundacions.

